

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO
PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

MATEŘSKÁ ŠKOLA JAROŠOV NAD NEŽÁRKOU

Název programu: „Žijeme s přírodou“

Základní škola a Mateřská škola Jarošov nad Nežárkou
Jarošov nad Nežárkou 136
378 41 Jarošov nad Nežárkou

I. Identifikační údaje o škole

<i>Adresa:</i>	Jarošov nad Nežárkou 160 378 41 Jarošov nad Nežárkou
<i>Ředitelka školy:</i>	Mgr. Martina Plášilová
<i>Telefon:</i>	725 978 225
<i>E-mail:</i>	ms.jarosov@email.cz
<i>IČO:</i>	70 985 111
<i>REDIZO:</i>	650 051 041
<i>Mateřská škola:</i>	IZO 107 532 271
<i>Stanovená kapacita:</i>	60 dětí
<i>Pedagogický sbor:</i>	Mgr. Jana Kůmmelová Hana Kudrnová, DiS. Eva Čadková
<i>Zřizovatel:</i>	Obec Jarošov nad Nežárkou
<i>Adresa:</i>	Jarošov nad Nežárkou 236 378 41 Jarošov nad Nežárkou
<i>Telefon:</i>	384 396 117
<i>E- mail:</i>	ou@jarosov.cz
<i>Platnost dokumentu:</i>	od 01. 09. 2022 do 31. 08. 2026
<i>Kontaktní osoba:</i>	Mgr. Martina Plášilová, ředitelka školy

ŠVP byl upraven a projednán na pedagogické radě dne 29. 08. 2022

II. Charakteristika školy

Mateřská škola je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Jarošov nad Nežárkou. Jeho dalšími součástmi jsou školní družina a školní jídelna s kuchyní. V mateřské škole jsou provozovány dvě třídy, každá v jednom patře budovy se společným hlavním vchodem. Budova byla v roce 1978 postavena oběma jako účelová budova pro provoz mateřské školy. Je propojena spojovací chodbou s prádelnou a kuchyní. Ze tří stran budovu obklopuje dostatečně prostorná zahrada pro pobyt dětí. Mateřská škola se nachází na okraji obce, což umožňuje blízký kontakt s přírodou a využití nedalekých přírodních terénů a lokalit.

III. Podmínky vzdělávání

Věcné vybavení:

Mateřská škola má dobré prostorové podmínky - třídy jsou dostatečně velké, světlé, suché a propojené se šatnami a sociálním zařízením. Prostory vyhovují aktivitám dětí. V roce 2010 bylo renovováno sociální zázemí v obou třídách a přípravné kuchyně. V roce 2017 byly v obou třídách pořízené nové podlahové krytiny. V průběhu roku 2018 bylo provedeno zateplení budovy, spojovací chodby a objektu jídelny a školní kuchyně. Ve spojitosti s těmito úpravami došlo také k pokládce nové střešní krytiny a také byla provedena renovace přístupových cest a celková revitalizace zahrady mateřské školy.

Zahrada poskytuje přírodní zázemí, které tvoří nově vysazené keře a stromy, pro spontánní hru dětí. Herní prvky jsou zřízeny tak, aby poskytovaly dětem rozvoj hrubé motoriky /prolézání tunelem, chůze a běh do svahu aj. Součástí zahrady je také vyvýšený záhon, který umožňuje pěstování zeleniny a jiných rostlin, na tento záhon navazuje bylinná spirála.

Všechny pracovnice sledují bezpečnost interiérů i zahrady a společně s dětmi pracují na výzdobě vnitřních prostor a podle svých možností i na zkrášlování zahrady.

Životospráva:

Strava je dětem dovážena spojovací chodbou ze školní kuchyně. Dětem je poskytována strava odpovídající požadavkům zdravé výživy. Zajištění pitného režimu je v pořádku - dostatek tekutin k jídlům, pitná voda je k dispozici ve třídách v kanystrech /děti mají svůj kelímek a pijí podle svých potřeb/. Při stolování používají děti ubrousky, samy si připravují nádobí, starší děti roznášejí při obědě druhé jídlo a pomáhají při úklidu. Dětem je jídlo nabízeno, učitelky vyzívají k ochutnání, motivujeme děti vlastním příkladem a rozhovory o tom, z čeho je jídlo vyrobeno a čím nám prospívá. Obsah a rozvrh jídel mají rodiče k dispozici v šatnách. Rozvrh jídel bude změněn a přizpůsoben akcím a projektům připravených pro děti a to minimálním časovým posunem nebo zajištěním adekvátní náhrady daného jídla.

Pobyt venku - jeho délka a činnosti při něm prováděné s dětmi přizpůsobujeme aktuálnímu počasí. Pobyt dětí venku je nahrazen adekvátními herními a pohybovými činnostmi ve třídách pouze při dešti, silném větru, sněhové kalamitě či silném mrazu. Dětem ve třídě starších dětí ve druhé polovině školního roku zkracujeme odpolední odpočinek na lehátku. Děti nemusí spát, pouze odpočívají.

Psychosociální podmínky:

Naším cílem je pohoda dítěte při pobytu v mateřské škole a proto umožňujeme rodičům a dětem návštěvu, prohlídku a seznámení s pedagogy při zápisu, návštěvu třídy po dohodě s učitelkou, aklimatizační a seznamovací pobyt je domlouván individuálně po vzájemné dohodě s rodiči a pedagogem MŠ.

Při komunikaci s dítětem vycházíme ze vzájemného respekt, empatie a individuálního přístupu. Pro vytváření příjemného klimatu ve třídách využíváme předem domluvených pravidel, které vždy procházíme na začátku roku a v průběhu při každodenních činnostech dochází k jejich upevňování. Pozitivní názor na výsledky dětí a pochvalu používáme jako nejdůležitější motivační prostředek. Negativní projevy řešíme ihned s dítětem a popřípadě odpoledne individuálně s rodiči. Při většině činností mají děti možnost volby, neboť jim učitelky nabízejí různé aktivity. Učitelky využívají svých empatických schopností při všech kontaktech s dětmi, rodiči a kolegyněmi.

Organizační chod školy:

Mateřská škola je pro pobyt dětí otevřena od 6.30 do 16.30 hodin. V provozu jsou dvě věkově homogenní třídy /oddělení starších a mladších dětí - Motýlci a Broučci. Spojování tříd probíhá ráno od 6.30 do 7.30 hodin a odpoledne od 14.15 do 16.30 hodin. Další spojování je možno pouze při snížené docházce dětí /při zvýšené nemocnosti/ nebo při nepřítomnosti některé učitelky a to v míře nezbytně nutné /vždy oznámeno rodičům/.

Denní řád reaguje /dokončit činnost/ a na sezónní akce pořádané školou.

Pohybové aktivity se zdravotně preventivním zaměřením probíhají ve třídách denně, většinou před přesnídávkou.

Soukromí na toaletách je zajištěno přepážkami.

V průběhu dne mají děti prostor pro volnou hru a v herních koutcích je nabízen prostor pro soukromí.

Učitelka střídá činnosti, které dětem nabízí, aby nedošlo ke sledu několika víceméně podobných aktivit.

Ve třídě Motýlků je 26 předškoláků. Třída Broučků je tvořena heterogenní skupinou dětí od 3 až 4,5 let s počtem 23 dětí.

Řízení školy:

Provádí ředitelka ZŠ a MŠ Jarošov nad Nežárkou Mgr. Martina Plášilová.

Pedagogický sbor se podílí na tvorbě Školního vzdělávacího programu, TVP zpracovávají učitelky ve třídách.

Všechny pracovnice mají soupis svých povinností, znají tok informací uvnitř mateřské školy i ven z ní. Týmová práce v mateřské škole je založena na spolupráci, ke které zveme také rodiče.

Evaluace probíhá na mateřské škole podle plánu / viz příloha /.

Mateřská škola spolupracuje se ZŠ, obcí, rodiči, Pravdovou knihovnou, MŠ Plavsko a různými sdruženími a nadacemi.

Personální zajištění:

Na mateřské škole pracují čtyři kvalifikované učitelky MŠ. Vzdělávání pedagogů:

- účast na školeních, seminářích a dílnách,
- domácí samostudium či studium při odpoledním odpočinku dětí.

Rozpis služeb pedagogů odpovídá potřebám školy / uložen ve třídách/.

Pracovnice znají své povinnosti a pravidla jejich součinnosti vyplývající ze školního řádu.

Pedagogové se chovají profesionálně a dodržují společenská pravidla.

Logopedii zajišťujeme individuálně dvakrát týdně po jedné hodině u dětí, které jsou již v péči klinického logopeda. Tříkrát týdně poskytujeme také individuální vzdělávání, které je zaměřeno dle konkrétních aktuálních potřeb dítěte. Tato forma individuálního vzdělávání je poskytována zvláště předškolákům.

Spoluúčast rodičů:

Rodiče mohou po dohodě s učitelkou ve třídě navštívit mateřskou školu i s mladším sourozencem. Informujeme je o dění ve třídách na nástěnkách v šatnách dětí a na internetových stránkách školy /termíny a průběh jednotlivých akcí připravovaných pro děti, náplň vzdělávání v týdenních integrovaných blocích/.

Mají možnost nahlédnout do ŠVP a různých vnitřních směrnic, které jsou vyvěšeny na chodbě u šaten.

Informace o dětech podávají učitelky rodičům podle potřeb, na požádání rodičů nebo na schůzkách s rodiči, které MŠ svolává 2x za školní rok, případně je možné si domluvit individuální schůzku během konzultačních hodin.

Pro učitelky jsou rodiče partneři, jež nám pomáhají zvládnout společný cíl - vzdělávání dětí s respektem jejich vlastní osobě a daným podmínkách.

Informace rodičů podané učitelkám jsou důvěrné a učitelky s nimi podle toho zacházejí.

Také nabízíme rodičům různou literaturu, hračky a vzdělávací pomůcky pro děti. Kompletní přehled akcí a činností MŠ pravidelně zveřejňujeme, na základě souhlasů zákonných zástupců, na internetových stránkách ZŠ a MŠ Jarošov nad Nežárkou. Ve třídách, na chodbách vystavujeme výtvary dětí.

Rodiče se podílejí se na organizačním a také materiálním zajištění některých akcí, které připravuje škola pro děti / Lesní dny, Mikulášská nadílka, Dětský den v obci aj./.

IV. Organizace vzdělávání

Vnitřní uspořádání školy:

Provozní doba mateřské školy pro pobyt dětí a spojování tříd je popsáno ve ŠŘ MŠ.

Doporučujeme rodičům přivádění dětí nejpozději do 8.00 hodin z důvodu podávání přesnídávky, odvádění dětí po obědě od 12.00 do 12.15 a odpoledne od 14.15 z důvodu probíhajícího odpoledního odpočinku. Jiný příchod a odchod dítěte je možné domluvit individuálně s konkrétní učitelkou ve třídě.

Omlouvání dítěte probíhá ústně nebo telefonicky mezi rodiči a učitelkami a to do 7.00 hodin toho dne.

Učitelka předává dítě rodičům nebo jejich zástupcům, jejichž jména uvedou rodiče ve své plné moci a předají ji učitelce. Rodiče mohou v plné moci provádět opravy a doplnění, která oznámí učitelce ve své třídě. Pro vyvolání učitelky a dítěte používají rodiče v šatně zvonek.

Budova mateřské školy je opatřena videotelefonem, který slouží k umožnění rodičům vstupu do MŠ.

Mateřská škola je uzavřena během školního roku takto - 6 týdnů v době velkých letních prázdnin, v době vánočních školních prázdnin, podle zájmu rodičů nebo podle provozních potřeb školy také v době některých krátkých / jedno až dvoudenních / školních prázdnin.

Tyto skutečnosti jsou rodičům včas oznámeny /nástěnka u hlavního vchodu, mailem/.

Vnitřní uspořádání jednotlivých tříd:

Mateřská škola má v provozu dvě třídy.

Ve třídě předškoláku - Motýlci jsou dvě pedagogické pracovnice. Třída je v provozu od 7.30 do 14.15., mimo tento čas jsou děti spojovány ve třídě Broučků. Ve třídě Broučků vyučují dvě pedagogické pracovnice. V obou třídách dochází k překrývání od 9 h do 11.45. Rozpisy služeb učitelek jsou ve třídách.

Spojování tříd popsáno v organizačním chodu školy.

Kritéria pro přijímání dětí:

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání probíhá dle Kritérií pro přijímání dětí do MŠ v Jarošově nad Nežárkou, které vypracovalo vedení školy a schválila rada obce / k dispozici u ředitelky ZŠ a MŠ /.

Děti přijaté k docházce do mateřské školy jsou do tříd zařazovány zpravidla dle věku.

Charakteristika tříd:

Třída v přízemí je naplňována dětmi od 3 do 5 let.

Zaměření třídy: adaptace na nové prostředí, navazování sociálních kontaktů, získávání základních dovedností v sebeobsluze a ostatních herních činnostech, vnímání obklopující přírody a společnosti a jejich poznávání. O to se snaží paní učitelky prostřednictvím herních metod s využitím zážitkové pedagogiky a činnostního učení. Jejich úkolem je také připravit děti na přechod do staršího oddělení MŠ / kompetence odpovídající věku dle RVP /.

Třída v prvním patře je naplňována dětmi ve věku od 5 do 7 let a dětmi s odloženou povinnou školní docházkou.

Zaměření třídy: upevňování a rozšiřování kompetencí o člověku, přírodě a její ochraně a světě, ve kterém děti žijí. Učitelky připravují děti na přechod do ZŠ.

V. Charakteristika vzdělávacího programu

Představení programu:

Vzdělávací program má název "**Žijeme s přírodou**".

Naše motto: Být učitelem znamená být tvůrcem krásy, lásky a lidskosti.

Jan Amos Komenský

Vzdělávací cíle a záměry:

Snažit se o vytvoření správného vztahu dětí k přírodě a ke všemu a všem, co ho obklopuje.

Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli, kamarádské vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, se zaměřením na rozvoj smyslů

1. Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě, utvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí /EVVO/.
2. Podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebe obslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu.
3. Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty.
4. Rozvíjet a prohlubovat spoluúčast s rodiči v individuální spolupráci, nabídkou společných akcí, poradenským servisem, vzájemnou komunikací.
5. Efektivně řídit organizaci.
6. Podporovat sebereflexi všech, kteří se podílejí na práci s dětmi.
7. Každého vnímat holistickým pojetím osobnosti, jako svébytnou osobnost, která je tvořena bio, psycho, sociálním kontextem.

Dávat jim možnosti získat nové kompetence a umět se samostatně rozhodnout a obhájit.

ŠVP se opírá o Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV 2004) s cílem naplňování těchto kompetencí:

- kompetence k učení

- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské.

Kompetence jsou rozpracovány do jednotlivých oblastí vzdělávání, které jsou rozlišeny podle přirozených interakcí, které si dítě vytváří ve vztahu k sobě, k druhým lidem i okolnímu světu, žije v nich, rozvíjí se a vyrůstá, učí se a vzdělává.

5 interakčních oblastí:

1. oblast BIOLOGICKÁ - dítě a jeho tělo
2. oblast PSYCHOLOGICKÁ - dítě a jeho psychika
3. oblast INTERPERSONÁLNÍ - dítě a ten druhý
4. oblast SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ - dítě a společnost
5. oblast ENVIRONMENTÁLNÍ - dítě a svět

Metody a formy vzdělávací práce:

Hlavní naší metodou je prožitkové a činnostní učení.

Respektujeme individuální přístup ke každému dítěti a jeho osobní rozvoj.

Je kladen důraz na tvořivou a originální práci pedagogů a také na uplatnění hry ve veškerých činnostech.

Dětem nasloucháme a podněcujeme je k aktivitě, tvořivosti a zdravé asertivitě.

Snažíme se vytvářet zdravé a pohodové prostředí v mateřské škole pro děti i dospělé.

Využíváme všechny způsoby výchovně vzdělávacího působení na děti, které jsou pro daný věk vhodné. Využíváme všech ekosystémů, které nám poloha MŠ a obce nabízí.

Škola prakticky aplikuje environmentální výchovu prostřednictvím posilování kontaktu dětí s přírodou. Umožní prožití kontaktu s živými tvory, zařazovány jsou i aktivity zaměřené na ochranu životního prostředí, zdravý životní styl a poznávání lidových zvyků a tradic.

Dlouhodobé záměry:

- předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti formu prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů,
- rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost dětí a tím vytvořit základy celoživotního vzdělávání.

Krátkodobé záměry:

- vytvářet zdravé životní postoje a návyky jako základ zdravého životního stylu a způsobu života,
- podporovat psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoje jeho intelektu, řeči, jazyka a poznávacích procesů.
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, v mateřské škole,
- osvojit si poznatky a dovednosti související s podporou zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí,
- vytvářet základy aktivních postojů a vztahů ke světu, k životu, ke kultuře a umění,
- seznámit se s místem a prostředím, ve kterém děti žijí a vytvářet pozitivní vztah k němu,
- rozšiřovat povědomí dětí elementárními poznatky o rozmanitosti, vývoji a proměnách přírody, kultury a techniky,
- snaha pochopit, že lidská činnost může mít pozitivní, ale i negativní dopady na společnost a přírodní prostředí

Hlavní myšlenky ŠVP:

Jednodušší je dítěti něco udělat nebo říci, lepší je ho to naučit nebo ho k tomu dovést.

Nedělat za dítě to, co je schopno udělat samo.

Respektovat jedinečnost osobnosti dítěte a přistupovat k němu v komplexnosti holistického pojetí člověka.

Lesní den

Od 1. 9. 2015 byl do vzdělávání zařazen projektový den „Lesní den v MŠ Jarošov nad Nežárkou“, nejprve pro starší děti – třídu Motýlků. Od školního roku 2017 / 2018 byl Lesní den zaveden i pro mladší děti – třídu Broučků.

Lesní dny umožňují dětem poznávat zákonitosti přírody, nechávat je vnímat krásu a řád přírodního prostředí všemi smysly. Prostřednictvím lesních dní jsou u dětí rozvíjeny klíčové

kompetence. Jejich naplňování lze také uskutečnit tím, že poskytneme dětem příležitosti k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků vztahujících se k ochraně životního prostředí a k utváření životních hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem. Prostřednictvím lesních dní jsou děti vedeny k ochraně přírody, povídáme si o tom, jak žijí a jak se staráme o zvířata, o rostliny apod. Některé lesní dny probíhají formou exkurze, kdy navštívíme např. ekofarmu, chovatele apod. Během určitých lesních s námi spolupracuje a dělá nám doprovod myslivec a jeho lovečtí psi.

Lesní dny třídy Broučků probíhají vždy každé pondělí. Lesní dny třídy Motýlků jsou vždy každé úterý. Někdy jsou za určitých okolností tyto dny přesunuty na jiný den a to převážně z důvodu personálního zajištění MŠ.

Prostřednictvím lesních dní dochází k naplňování hlavně dílčích cílů environmentální oblasti a z širšího hlediska také k rozvíjení všech rámcových cílů RVP.

Logopedická a individuální péče

Individuální péče probíhá v dopoledních hodinách nebo v době odpoledního odpočinku a je určena předškolním dětem včetně dětí s odkladem školní docházky, kteří navštěvují klinického logopeda a všem ostatním dětem, které tuto péči potřebují. Dále se v individuální péči rozvíjejí všechny potřebné kompetence pro úspěšné zvládnutí nástupu do základní školy. Jde především o Těto zvláštní individuální péče se děti účastní vždy po souhlasu rodičů.

Mateřská škola se hlásí k Rámcovému vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání.

VI. Vzdělávací obsah

Obecná charakteristika bloků

Obsah bezprostředně souvisí s přirozeným životem a s konkrétním prostředím dětí. Vzdělávací obsah programu tvoří integrované bloky, ve kterých jsou zahrnuty všechny vzdělávací oblasti:

- dítě a jeho tělo
- dítě a jeho psychika
- dítě a ten druhý
- dítě a společnost
- dítě a svět

Bloky jsou zpracovány pro celou školu, pro všechny věkové skupiny pro víceleté období. Bloky jsou dostatečně otevřené, jsou zpracovány tak, aby pedagoga nesvazovaly a neomezovaly ani děti. Jejich zaměření je dostatečně široké, poskytuje dostatek zajímavých podnětů k činnostem. Nejsou časově omezené, učitelka spolu s dětmi sama určí jejich délku. V každém bloku je uvedena jeho charakteristika, záměr, ve kterém jsou obsaženy základní tři rámcové cíle:

- co chceme děti naučit, co mají poznat,
- s jakými hodnotami (vztahy, postoji) je chceme seznámit
- jak budeme podporovat jejich osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osoba působící na své okolí.

Témata

Témata ve školním vzdělávacím programu jsou pouze doporučená, učitelka si je vybírá spolu s dětmi nebo si zvolí sama témata úplně jiná. Rovněž není nikde určena časová ohraničenost, téma může být libovolně dlouhé. Délka probíraného tématu závisí na věku, zájmu dětí, konkrétní situaci.

Vzdělávací dílčí cíle

Důležitou součástí každého bloku jsou vzdělávací dílčí cíle. Cíle blokem prolínají, jsou vybrány ze vzdělávacích oblastí z rámcového programu, jsou pro pedagoga povinné, dětem je musí nabídnout.

Vzdělávací nabídka

Vzdělávací nabídka (obsahové činnosti praktické i intelektové) je ve školním vzdělávacím programu orientační, nezávazná, slouží k nasměrování učitelky, blíže je rozpracována v třídních plánech podle věku, specifikace dětí i učitelek samotných.

Očekávané výstupy

Co dítě při ukončení integračního bloku zpravidla dokáže. Plnění dílčích cílů vede k naplňování očekávaných výstupů.

Třídní vzdělávací program

Je rozpracován na základě školního vzdělávacího programu, vychází z konkrétních podmínek a věku každé třídy. Důraz klademe na jednotné požadavky obou pedagogů na třídě, které jsou blíže specifikovány ve třídním programu.

Vzdělávací oblasti

Dítě a jeho tělo

V oblasti biologické budeme rozvíjet u dětí pohybové dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, rozvíjení všech smyslů, fyzické a psychické zdatnosti a osvojování si věku přiměřených praktických dovedností. Vedeme děti k osvojování poznatků o vlastním těle, jeho zdraví, pohybových činnostech, vytváření zdravých životních návyků a postojů a osvojování si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí.

Dítě a jeho psychika

V oblasti psychologické se zaměřujeme na podporu duševní pohody, psychické odolnosti a zdatnosti dítěte. Rozvíjíme jeho řečové schopnosti, jazykové a komunikativní dovednosti. Zaměřujeme se na rozvoj intelektu dítěte, rozvíjení pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti), rozvoje schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí. Podporujeme dítě při získávání schopností řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci. Podporujeme a povzbuzujeme dítě při získávání dovedností, při rozvoji, poznávání a zájmu o učení, vytváření základů pro práci s informacemi.

Podoblasti:

- Jazyk a řeč
- Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie
- Sebepojetí, city, vůle.

Dítě a ten druhý

V interpersonální oblasti podporujeme dítě při utváření schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým dětem, dospělým. Posilujeme prosociální chování ve vztahu k druhému, vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.). Rozvíjíme vzájemné interaktivní a komunikativní dovednosti.

Dítě a společnost

Oblast sociálně-kulturní – pomáháme dítěti osvojovat si základní společenské postoje, návyky a dovednosti, uvádíme ho do společenství ostatních lidí, vytváříme povědomí o mezilidských a morálních hodnotách, učíme dítě přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané, pomáháme hledat cestu do světa kultury a umění.

Dítě a svět

V environmentální oblasti pomáháme dítěti vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, osvojováním jednoduchých poznatků užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodě, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách. Vážít si života ve všech jeho formách, osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a ke spoluvytváření zdravého a bezpečného životního prostředí.

Principy a metody vzdělávání v naší mateřské škole

V naší mateřské škole se snažíme navodit podmínky, které dětem umožní vzdělávání v přátelském, podnětném a zajímavém prostředí tak, aby se cítilo bezpečně a radostně. Nově jsou zahrnuty i principy a metody vzdělávání v rámci témat trvale udržitelného rozvoje. Proto uplatňujeme tyto principy vzdělávání:

- Princip individuality – každé dítě je jedinečné, má různé možnosti, schopnosti, dovednosti, tempo a zájmy.
- Princip svobody a samostatnosti – každé dítě má možnost vybrat si činnosti ke hře (z nabídky zvolené učitelkou). Dítě si volí, zda si bude hrát samostatně či ve skupině.

- Princip tolerance – dítě je vedeno k ohleduplnosti k ostatním dětem, aby mohly nerušeně pracovat a hrát si, ve třídě převažuje klidná atmosféra.
- Princip úspěchu – dítě je chváleno nejen za výsledek, ale i za snahu a pokrok.
- Princip věkové heterogenity – dítě je součástí věkově smíšených kolektivů, což pomáhá vytvářet hezké vztahy mezi dětmi, ochotu pomáhat a být ohleduplný k ostatním.
- Etické principy udržitelného jednání – vzdělávání je zaměřeno na dlouhodobé důsledky lidských rozhodnutí (ohled na budoucí generace), klade na člověka morální zodpovědnost. Dítě jedná zodpovědně, uplatňuje emoční inteligenci, respektuje sebe a své okolí a jedná spravedlivě.

Při vzdělávacím procesu vycházíme z pozorování dětí, z jejich individuálních potřeb, aktuálních schopností a dovedností, vzdělávacích pokroků, z vlastních zájmů, i jejich sociální situace. Abychom dětem poskytly maximální stimulaci, motivaci a podněty k vzdělávání, uplatňujeme následující metody práce:

- Prožitkové učení – učení založené na přímých zážitcích dítěte.
- Kooperativní učení – učení na základě interakce s okolím.
- Situační učení – učení založené na vytváření situací vedoucích k srozumitelnému seznámení s různými životními souvislostmi.
- Spontánní sociální učení – učení na základě nápodoby, pomocí poskytování vzorů chování a postojů.

Integrované bloky:

- *Září, září, kluci a holky jdeme do školky*
- *Pojďme se podívat, jak podzim bude čarovat*
- *Advent a Vánoce jsou tu zas po roce*
- *Paní zima kraluje a mrazík čaruje*
- *Květina, louka jaro nás ponouká*
- *Slunce, teplo, jahody, léto se blíží jak na koni*

1.) Integrovaný blok – **Září, září, kluci a holky jdeme do školky** – (Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo, Dítě a svět)

Charakteristika bloku:

Hlavním záměrem je vytvořit podmínky k pobytu v MŠ takové, aby se děti do MŠ těšily a adaptace proběhla bez problému. Navazujeme na zážitky dětí z prázdnin, dovolených. Vyprávíme si o tom, jak jsme se na sebe těšili, jaké máme nové kamarády, učíme se jména svých kamarádů, poznáváme značky své i kamarádů, učíme se komunikovat i naslouchat druhému. Vytváříme si pravidla pro soužití ve třídě, hrajeme seznamovací a dotykové hry, překonáváme ostych před ostatními kamarády. Seznamujeme se s učitelkami a ostatními zaměstnanci školy a s novým prostředím. Vyprávíme si, jak a čím do MŠ jezdíme, učíme se rozlišovat dopravní prostředky. Učíme se, co je pro nás správné a bezpečné, jak se máme chovat k sobě i k dospělým, jaké nástrahy na nás čekají ve třídě i venku. Poznáváme nové hračky a materiály, ze kterých jsou hračky vyrobeny, a učíme se šetrnému zacházení s nimi. Učíme se ekologicky třídit odpad.

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s kamarády, zaměstnanci a prostředím MŠ
- prohlídka budovy školy
- zvykání si na nový životní rytmus
- osamostatňování se
- poznávání nových kamarádů
- uvědomění si vlastního těla, rozvíjet základy sebeobsluhy
- procvičování základních pohybových a pracovních dovedností
- zjištění stavu výslovnosti
- podílení se na utváření společenských pravidel ve třídě
- učení se pojmenování situací, chování a jednání, vytváření povědomí o tom, co je slušné a naopak
- učení se komunikaci s ostatními dětmi při hrách a činnostech
- vytváření pravidel bezpečného chování, ve třídě, na zahradě i na ulici
- procvičování si pravidel silničního provozu, dopravní prostředky, značky

Nabídka činností:

- seznamování dětí s prostředím třídy, kamarády a ostatními zaměstnanci mateřské školy
- seznamování se se svou značkou
- vytleskávání slabik ve slově (jména svých i kamarádů)
- moje oblíbená hračka
- zpěv známých písní
- četba klasických pohádek

- postupné tvoření pravidel chování společně s dětmi
- dotykové hry s dětmi, sluchové hry
- gymnastika mluvidel, dechová cvičení
- pohybové hry venku i ve třídě
- pohybová cvičení - chůze, běh, skok, lezení, chytání
- rytmižace říkadel, básní
- otisky rukou všech kamarádů ve třídě
- kolorovaná kresba tuší na téma „Já a moji kamarádi“
- zpěv písní
- manipulační hry
- zvukové labyrinty
- prohlížení knih, časopisů, leporel
- společenské hry
- tvoření pravidel komunitního kruhu
- samostatné

Očekávané výstupy:

- seznámit se s prostředím třídy a školy
- odloučit se na určitou dobu od rodičů
- adaptovat se na nové prostředí
- vytvářet pravidla chování a jednání ve třídě
- vést rozhovory, umět naslouchat druhým
- vyjadřovat se samostatně, vhodně formulovat věty
- pojmenovat různé situace
- zhodnotit a nést následky svého chování
- udržet pozornost, soustředit se na činnost
- chápat prostorové vztahy, nové pojmy a prožitky
- těšit se s hezkých a nových zážitků
- prožívat radost ze zvládnutého
- vytvářet pravidla bezpečného chování, ve třídě, na zahradě i na ulici
- zvládnout sebeobsluhu
- poznat základní dopravní prostředky
- poznávat pomocí smyslů
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládnout jednoduché pohybové dovednosti a orientaci v prostoru
- vnímat potřeby jiných, nabízet pomoc dětem, které to potřebují (mladší, slabší, cizinci, adaptující se děti)
- zvládat jednoduchou sebeobsluhu, udržovat pořádek

2.) Integrovaný blok – Pojd'me se podívat, jak podzim bude čarovat - *(Dítě a svět, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo)*

Vnímáme změny v přírodě, posilujeme úctu k přírodě, uplatňujeme vlastní zkušenosti z pozorování a pobytu venku, rozvíjíme vnímání všemi smysly, uvědomujeme si své pocity a nálady, posilujeme sebeovládání, vytváříme a ověřujeme společenská pravidla soužití, rozlišujeme vhodné a nevhodné chování a jednání. Poznáváme lesní zvěř, učíme se, která zvířátka se ukládají k zimnímu spánku a o která se musíme v zimě starat. Rozvíjíme slovní zásobu dětí, učíme se nové básně, písně a říkadla k danému tématu.

Pouštíme draka, pozorujeme přírodu, povídáme si, proč zlátne a opadává listí, sbíráme přírodniny a využíváme je při pracovních činnostech. Poznáváme svoje tělo.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření si vztahů k podzimní přírodě
- učit se charakteristické znaky podzimu
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou
- poznávání pomocí pokusů
- vyjadřování se prostřednictvím slova, pohybu, výtvarných činností
- sbírání podzimních plodů – kaštany, žaludy, bukvice, listy, šípky
- učení se třídění přírodnin, rozeznávání velikosti
- lisování listů a tvoření z přírodních materiálů
- rozvíjení jemné motoriky
- procvičování si paměti, představivosti a fantazie
- učení se ochráně zvířat a životního prostředí
- radost z prožitku s kamarádem
- rozvíjení si zručnosti a píle
- rozvíjení pohybových dovedností
- užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností

Nabídka činností:

- zdravotní cvičení
- pohybové hry, cvičení
- básně, písně s podzimní tematikou
- pohádky – poslech, četba
- rytmizace podzimních říkadel
- pohybové vyjádření říkadel
- společné pouštění draka
- obtiskování listů
- navlékání přírodnin
- modelování zvířátek
- dramatizace pohádky o zvířátkách
- grafomotorika – pracovní listy
- gymnastika mluvidel

Očekávané výstupy:

- všímat si prostředí, které nás obklopuje
- pozorovat změny v podzimní přírodě, poznat znaky
- pracovat s přírodninami
- poznat některé živočichy, rostliny, stromy
- využít obrazových materiálů, knih
- umět posoudit změny počasí, podnebí
- soustředit se na činnost, dokončit ji, trénovat trpělivost
- výtvarně vyjádřit živou i neživou přírodu, i pozorované přírodní děje a jevy
- vést děti k uvědomění si nutnosti chránit životní prostředí a starat se o lesní zvěř
- umět se zeptat, i slovně reagovat na otázky jiných
- chápat neverbální projevy, city a emoce
- zvládnout správné držení těla
- zvládnout pohybové dovednosti v různém prostředí

3.) Integrovaný blok – Advent a Vánoce jsou tu zas po roce

(Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho psychika)

Charakteristika bloku:

Povídáme si, co je advent, připravujeme se na nadílku od Mikuláše a blížící se vánoční svátky. Využíváme různé techniky a výtvarné materiály k výrobě Mikulášů, čertů a andělů, vyrábíme přáníčka případně dárky pro svoje nejbližší. Vyzdobíme si celou školu a ve třídách ozdobíme stromky, zazpíváme si koledy a rodiče pozveme na vánoční zpívání.

Dílčí cíle:

- rozvíjení jemné motoriky
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s dětmi, personálem školy, rodiči
- učit se starat o druhé
- učit se respektovat jeden druhého
- rozvíjení slovní zásoby novými básněmi, koledami, říkadly
- výtvarné vyjádření prožitků
- rozvoj pohybových činností - sladit pohyb s hudbou
- těšit se ze zvládnutého úkolu

Nabídka činností:

- zpěv a hry s rytmičnými nástroji
- seznámení s lidovými zvyky, koledami, příslovími
- pozorování změn v přírodě
- výroba čerta, Mikuláše, anděla – symbolů
- vystřihování, malba
- vysvětlení pojmu advent
- vánoční přání, dárky pro rodiče
- uvědomění si chování čerta (zlobení), vymýšlení čertovských jmen
- Mikulášská nadílka
- vánoční výzdoba třídy
- zdobení vánočního stromku
- vánoční nadílka
- vyprávění příběhů s vánoční tematikou, prohlížení tematických knih
- poslech koled
- výroba dárků
- návštěva betlému
- pozorování prodeje kaprů
- vánoční besídka
- procvičování hybnosti jazyka
- grafomotorika – pracovní listy

Očekávané výstupy:

- zvládnout jemnou motoriku
- sladit rytmus, hudbu, pohyb
- sledovat se zájmem představení, hodnotit své zážitky
- prožít uspokojení z individuálního výkonu i společného vystoupení
- vyjadřovat svou představivost a fantazii
- učit se postupovat podle pokynů
- chápat neverbální projevy, city a emoce
- vnímat změny v přírodě
- seznámit se s vánočními tradicemi
- uvědomit si příjemné a nepříjemné zážitky
- respektovat potřeby a přání ostatních dětí

4.) Integrovaný blok – Paní zima kraluje a mrazík čaruje - (Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo)

Charakteristika bloku:

Ve škole si prohlédneme nové hračky, seznamujeme se s předměty denní potřeby. Učíme se charakteristické znaky zimy, poznáváme kvalitu sněhu při koulování, tvoření, stavění sněhuláka a iglú, poznáváme vlastnosti vody, sněhu a ledu. Zaměříme se na rozvoj schopností a dovedností vyjádřit své pocity, dojmy. Budeme děti učit uvědomovat si, jak souvisí oblékání se změnami v počasí, význam otužování. Věnujeme se zimním sportům (bobování), mluvíme o možném nebezpečí při sportu. Povídáme si o lesních zvířatech v zimě, pozorujeme jejich stopy ve sněhu, na zahradě. Připravujeme se k zápisu do ZŠ, navštívíme první třídy v základní škole. Budeme vést děti ke zdravému životnímu stylu.

Dílčí cíle:

- vytváření si vztahu k zimní přírodě
- vytváření pravidel při zimních radovánkách a učit se je dodržovat
- poznávání vlastností vody
- učit se experimentovat se sněhem
- seznamovat se s technikou lyžování, bobování
- učit se chránit si své zdraví při zimních radovánkách
- rozvíjet svou představivost a fantazii
- upevňovat si vztahy s vrstevníky při vzájemné spolupráci
- učit se užít si legraci při společných aktivitách

Nabídka činnosti:

- zdravotní cvičení
- pozorování změn v přírodě
- stanovujeme pravidla při zimních sportech, poučení o bezpečnosti
- didaktická hra „Jak se v zimě obleču“
- sněhuláky lepíme, stříháme, vytrháváme, modelujeme
- stavění sněhuláka a iglú
- tematická malba
- zvířata za polárním kruhem
- děláme pokusy s vodou, sněhem, ledem
- zpěv písní se zimní tematikou
- sněhové koule z papíru – počítání, třídění, velikost
- grafomotorika – pracovní listy
- rozhovory s dětmi o zápisu do ZŠ
- vyšetření školní zralosti
- seznámení s tradicemi masopustu, výroba masek
- jazykové chvilky
- Logico Primo a Logico Piccolo
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry

Očekávané výstupy:

- uvědomit si prospěšnost pohybu pro naše zdraví
- zvládnout pohybové dovednosti v různém prostředí (klouzání, lyžování, sních)
- mít povědomí o tom, co je nebezpečné, respektovat daná pravidla
- orientovat se v časových pojmech a prostorových vztazích
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- učit se postupovat podle pokynů a vyjadřovat svou představivost a fantazii
- poznat některá písmena a číslice
- umět vyjádřit vlastní názory
- mít povědomí o životě v jiných částech planety
- mít zájem o přírodu kolem nás
- porozumět vtipu, humoru
- poznat, jak se o zvířátka můžeme starat v zimě

5.) Integrovaný blok – Květina, louka jaro nás ponouká - (*Dítě a svět, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo, Dítě a ten druhý*)

Charakteristika bloku:

Zaznamenáváme změny v přírodě v souvislosti s probouzejícím se jarem - časté proměny počasí, nový život mláďat. Slavíme svátky jara, poznáváme staré zvyky a tradice, probouzíme v dětech tvořivost a fantazii při výrobě přáníček, malování kraslic, výzdobě interiéru a exteriéru. Učíme se orientovat v prostředí, seznamovat se s nebezpečím ohně. Společně s rodiči se na čarodějnickém reji na školní zahradě rozloučíme nadobro se zimou a vyrobenou čarodějnici upálíme. Upevňujeme citové vazby navzájem i v rodině. Oslavíme svátek maminek, maminkám vyrobíme dárečky. Všimáme si rozkvétající přírody, poznáváme stromy a květiny kvetoucí na zahradě i na louce.

Dílčí cíle:

- seznamování se s velikonočními zvyky a tradicemi
- učit se vžít do role čarodějnice
- učit se chránit si své soukromí před cizími osobami
- učit se názvy domácích a volně žijících zvířat a jejich mláďat
- učit se pozorovat přírodu okem, lupou, dalekohledem
- učit se novým poznatkům o přírodě na základě pozorování a pokusů
- rytmičování a vytváření rýmů
- experimentování s barvami
- seznamování se s velikonočními lidovými tradicemi
- poznávání a pojmenování několika druhů jarních květin
- učení se zacházet s grafickým a výtvarným materiálem
- učení se kooperovat a respektovat pravidla činností
- vnímání prostřednictvím všech smyslů
- učení se udržovat čistotu a pořádek ve třídě
- těšit se z příjemných zážitků i přírodních krás
- upevňovat vztah k mamince
- gymnastika mluvidel
- dechová cvičení

Nabídka činností:

- pohybové činnosti
hledáme jaro na zahradě, v parku, u vody a v lese
- postupné seznamování s prvními jarními květinami
- setba pšenice, obilí (Velikonoce)
- malování vajíček, výroba velikonočních přání
- tvořivé velikonoční odpoledne s rodiči

- domácí zvířata a jejich mláďata
- způsob života a užitek ze zvířat
- výroba čarodějnic
- nácvik písně „Pět ježibab“
- pálení čarodějnic na školní zahradě
- sluchové hry
- dechová cvičení (nácvik vdechu a výdechu)
- moje rodina, moje maminka – malba, portrét maminky, modelování, malba postavy
- výroba přáníček pro maminku
- básně a písně o mamince a pro maminku
- stříhání, lepení, malba jarní květiny na zahrádce
- jarní květiny na louce – kolektivní práce
- jazykové chvílky
- Logico Primo a Logico Piccolo
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- environmentální koutek – péče o zvířátka
- pěstitelské činnosti na školních záhonkách

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb
- obohatit dětské poznání pomocí hudebních hříček a her
- soustředit se na činnost, dokončit, co dítě započalo
- pozorovat změny v přírodě
- určit znaky jara, na základě pozorování, dozvídat se nové poznatky
- pomocí her procvičit barvy a jejich odstíny
- orientovat se v časově prostorových vztazích
- pohybově vyjádřit prožitek a náladu
- prohloubit povědomí o lidových zvycích a tradicích
- pojmenovat a určit symboliku Velikonoc
- rozvíjet jemnou i hrubou motoriku
- znát základní podmínky nutné k životu rostlin a živočichů
- umět reprodukovat jednoduchá říkadla, básně, texty
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb
- využít rytmické nástroje, samostatně zpívat
- umět pojmenovat některá zvířata a jejich mláďata
- vyjadřovat svou fantazii pomocí dramatizace
- pomocí různých technik zachycovat skutečnosti ze svého okolí
- vážit si vztahů v rodině
- pečovat o rostliny a květiny
- vnímat změny v přírodě

6.) Integrovaný blok – Slunce, teplo, jahody, léto se blíží jak na koni - (*Dítě a svět, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo, Dítě a ten druhý*)

Charakteristika bloku:

Společně oslavíme MDD, povídáme si o kamarádech z jiných zemí. Prohlížíme si encyklopedie a atlasy. Poznáváme naši zemi, hlavní město Prahu. Vyprávíme si o cizích zemích a odlišnostech světadílů, objevujeme vesmír. Vypravíme se na výlety. Všímáme si života v lese, poznáváme plody lesa a lesní zvířata. Povídáme si o nebezpečí, které na nás může v lese čekat. Společně s rodiči se rozloučíme s předškoláky na zahradní slavnosti „Pasování na školáky“

Dílčí cíle:

- seznamovat se s novými pojmy
- učit se lásce ke svému městu a zemi
- seznamování se s tradicí a historií našeho města
- učit se používat obrazový a knižní materiál
- seznamování se s kulturou jiných zemí
- učit se z paměti krátké texty
- učit se vystupovat na veřejnost a překonávat ostych
- učit se zachycovat a vyjadřovat své prožitky
- učit se souvislému vyjadřování
- učit se časové pojmy ráno, poledne, odpoledne, večer
- učit se charakterizovat letní období

Nabídka činností:

- oslava svátku dětí na zahradě, hry a soutěže, hudební pořad pro děti
- výroba rekvizit ke slavnosti
- prohlížíme si (rozhovory) encyklopedie, atlasy, mapy
- kolektivní práce „Naše planeta“
- obrazový materiál, rozhovory, výlet
- nácvik básní a písní
- námětové hry spojené s tématem (doprava, planeta)
- výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí (pěšky, autobusem)
- tematická malba, stříhání, lepení, modelování
- pohybové hry ve třídě i venku
- procvičování hybnosti jazyka
- grafomotorika - pracovní listy
- kouzelná noc pro předškoláky
- pasování na školáky
- Logico Primo a Logico Piccolo

- beseda na téma „Bezpečnost“, „Jak se chovat k cizím osobám“
- obrázkové karty s antonymy
- sklizeň, ochutnávání a zužitkování ovoce a zeleniny

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- mít povědomí o našem městě
- mít povědomí o jiných planetách
- chápat a přijímat odlišnost lidí na světě
- sledovat rozmanitosti a změny v přírodě
- zopakovat a upevnit hlavní znaky ročních období
- vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik
- umět využít znalostí a poznatků získaných v průběhu školního roku
- umět vyjádřit souhlas, odmítnout nepříjemné a ohrožující situace
- hledat společná řešení, vyjednávat s ostatními a dělat kompromisy
- umět zorganizovat hru
- určit a pojmenovat synonyma, antonyma, homonyma
- správně vyslovovat, artikulovat
- naučit se zpaměti básničky a písničky
- umět vést rozhovor
- pečovat o rostliny (květiny, zelenina, drobné ovoce), pomáhat s jejich sklizní a
- umět používat běžné pracovní pomůcky
- prožívat radost, projevovat city a emoce
- respektovat stanovená pravidla

V Jarošově nad Nežárkou dne 29. 08. 2022

Mgr. Martina Plášilová
ředitelka školy

Schváleno Školskou radou: 13. 10. 2022